

Klasse af laansøgende Stater, som vi naturligt ikke høre til, og som vor Soliditet og øvrige Forhold hæve os over“. Han vedkendte sig den Tro, at der vilde komme en Bedring paa Fondsmarkedet. „Jeg tror i det hele taget“, sagde han, „at man kan sige, at der i Finansverdenen er en vis Tillid til, at Fondsmarkedet vil bedre sig i den Tid, vi gaa ind i“. Jeg havde det modsatte Indtryk, som jeg gjorde opmærksom paa. Naar Finansministeren henviste til ledende Bankiers og Finansmænd, der skulde have den Opfattelse, at vi da gik ind i bedre Tider for Fondsmarkedet, opfordrer jeg den højtærede Finansminister til endelig en Gang at nævne Navnene paa disse Personer. Det synes at være nogle kortsynede Personer, som det ikke er værd for en dansk Finansminister at raadføre sig med.

Jeg tillader mig endnu en Gang — det var i April 1911 — at slaa et Slag for 4 pCt.s-Typen, men den højtærede Minister naglede sig — om jeg saa maa sige — til 3½ pCt.s-Typens Mast med disse til mig direkte henvendte Ord: „Hovedgrunden for mig til ikke at ville gaa over til 4 pCt.s-Typen er selvfølgelig den, at jeg mener, at den medfører en højere effektiv Rente og medfører en Nedtrykken af Danmark i en lavere Klasse blandt de laansøgende Stater end den, hvori Danmark staa og bør staa.“ Jeg beder Dem lægge Mærke til, hvorledes Finansministeren Gang paa Gang har udnævnt 4 pCt.s-Typen til at være en Slags sort Kokarde, der ikke maatte trykkes paa den danske Stats Hovedbedækning. Naar derfor den samme Finansminister nu har accepteret det 4 pCt.s Laan, har han bidraget til, at Europa faar det Indtryk, at nu ere vi altsaa komne ned i anden Klasse af de laansøgende Stater. Hvis den højtærede Minister havde haft saa megen Forudseenhed, ja, blot saa megen Fantasi, at han havde kunnet tænke sig Muligheden af at blive nødsaget til — hvad forstandige Folk forklarede ham Sandsynligheden af — at modtage, hvad han nu har maattet modtage, vilde han maaske den Gang have anvendt mere Forsigtighed i Udtrykkene, saaledes som vi fra vor Side anbefalede: Lad os tale roligt om Sagen, det er en Hensigtsmæssighedsforanstaltning; det er noget rent praktisk, om man vælger den ene eller den anden Type. Nej, han havde ikke engang den Fantasi at kunne tænke sig Muligheden af selv at skulle acceptere et 4 pCt.s Laan, han begik den Uforsigtighed som Finansminister at stemple selve

dette som noget nedsættende for vor Nation. Naa, paa det Tidspunkt, vi saa kom ind i, Sommeren 1911, er det vedblivende sikkert, at det 4 pCt.s Laan, som man afskyede saa stærkt, kunde være opnaaet til en Kurs, der laa noget over pari eller tæt op til pari, altsaa med andre Ord til en effektiv Rente af saadant noget som 4 pCt.

Vi slæbe os nu hen til December 1911. I Mellemtiden skete der det mest skæbnesvangre, som i denne Sammenhæng kunde ske, nemlig at det franske Pengemarked lukkede i September 1911. Nu, om nogen Sinde, maatte dog endelig den højtærede Finansminister og den højtærede Finansstyrelse, ogsaa Statsgældsdirektøren, som særlig studerer disse Forhold, vide, hvad Klokken var slaaet. Nu vare vi faktisk og effektivt kun henviste til det engelske Marked. Denne Situation skildrede jeg her i Folketinget den 6. December 1911. Jeg skildrede, hvorledes altsaa det franske Pengemarked nu begyndte at svigte som den store Laanekilde, man hidtil stadig havde kunnet ty til. Jeg tillod mig endvidere, da Fornylelsen af det midlertidige Statslaan af 29. Oktober 1910 var til første Behandling — altsaa den 6. December 1911 — at gøre opmærksom paa det skæbnesvangre ved, at Finansministeren indrettede det saaledes, at vi i Forsommeren 1912 kom til at staa overfor den Situation, at de store Veksellaan udløb paa een Gang, og spaaede, at saa vilde Finansverdenen ræsonnere: Nu er Øjeblikket kommet, hvor den danske Stat maa og skal have Penge. Jeg udviklede endvidere, at „skal man støtte sig paa de Kendsgæringer, som faktisk foreligge, og som altsaa ere de eneste, man kan slutte noget af, tør man ingenlunde sige, at Foraaet og Forsommeren 1912 ville være et særdeles gunstigt Tidspunkt for den danske Stat til at optage det store, faste Laan.“ Jeg pegede paa, at Tilbøjeligheden fra den franske Kapitals Side til at engagere sig i lange Laan havde været synkende i de to sidste Aar, endog bortset fra de Foreteelser, jeg før berørte, altsaa den store Pengesugning i September 1911, der faktisk stoppede Marokko-Krisens krigsriske Forløb.

Alt hvad jeg saaledes har peget paa har vist sig at slaa nøjagtigt til. Finansministeren kan ikke sige, at det er noget, som ikke kunde forudses, thi det er ikke alene forudset, men ogsaa forudsagt. Jeg har særlig peget paa, at det franske Laanemarked rimeligvis vilde svigte os, og det